

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.
Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
DR. FRANCISY LAJOS.
 Társszerkesztő:
DR. KASZALA JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 13 sz.
Hirdetések árai: Egy három hasábos petit sor ára 16 fill. Többszöri közlésnél árkedvezmény. ::
 Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fillér.

Az ünnepek új rendje.

Nyitra, nov. 10.

Annak a rendeletnek, melylyel X. Pius pápa a katolikus egyház ünnepnapjainak számát csökkentette, sokféle vonatkozása van a polgári étellel.

A magyar időségi jogi irodalom az igazságszolgáltatás szempontjából szólott hozzá a pápai rendelethez és felvetette azt a kérdést, vajjon az ünnepek számának csökkentése következtében változást szenved-e az igazságszolgáltatás folyása azokon a napokon, melyeket eddig törvényeink értelmében és a jogszokás alapján törvénykezési és hivatali szünnapoknak tekintettek a magyar bíróságok.

A felvetett kérdésre válaszképpen kétféle vélemény merült fel. Az egyik szerint a magyar törvénykönyvet a pápai rendelkezés nem érintheti, azért ahol törvényeink a Gergely-féle naptárra való hivatkozással törvénykezési szünnapot rendelnek, ott ez a rendelkezés a pápai dekrétum után is változatlanul fenn fog maradni, mert törvényes rendelkezések csak a törvényhozó testület által változtathatók meg. Amíg ez meg nem nyi-

latkozik, addig a magyar törvénykönyvnek ide vonatkozó cikkelyei és a jogszokásnak ezidő szerint uralkodó gyakorlata, nem veszíthetik el érvényüket.

A másik vélemény szerint a pápa rendelkezése nyilvánvaló módosítását jelenti a Gergely-féle naptárnak. Ebből az következik, hogy ahol törvényeink a Gergely-féle naptárra hivatkoznak, ott a jelenlegi pápai intézkedéssel elrendelt módosítások irányadók lesznek és a törölt ünnepnapok mindazokban az esetekben, amikor azok az eddigi joggyakorlat alapján mint törvénykezési szünnapok szerepeltek, a jövőben köznapoknak lesznek tekintendők.

Nem tagadható, hogy ez a második vélemény is alapot szolgáltat a vitatkozásra, de jogilag minden tekintetben helytállóknak csak az első véleményt tarthatjuk.

Mikor törvényeink és a jogszokás alapján az a gyakorlat fejlődött ki, hogy a Gergely-féle naptárban ünnepnek jelzett napok részben vagy egészben közéleti szünnapok legyenek úgy az igazságszolgáltatásban, mint a közigazgatási hivatalokban is, akkor a törvényhozás előtt az a cél lebegett,

hogy az említett napok ünnepi jellege biztosítsák a polgári élet vonatkozásaiban is s ezáltal a vallásos élet igényeinek kielégítése a lakosság legszélesebb rétegeire kihatólag lehetővé tétessék, továbbá, hogy a tisztviselői karnak a munkaszünettel járó pihenés abban a mérvben adassék meg, amelyet a Gergely-féle naptárnak ünnepnap kerete határozott meg.

Ha most már az egyházi törvényhozás a Gergely-féle naptáron módosításokat eszközöl, még pedig oly irányban, hogy egyes napok az ünnepek számából töröltetnek, akkor megszűnik a polgári törvény intézkedésének az az egyik célja, melyből kifolyólag a törvény a vallásos élet igényeinek kielégítését lehetővé tenni törekedett, de még mindig fennmarad a másik cél, a tisztviselői kar megpihenése s azért a polgári törvény külön mérlegelheti azt a kérdést, vajjon nem indokolt-e, hogy a tisztviselői kar munkaszünete továbbra is a Gergely-féle naptár által meghatározott mérvben tartassék fenn?

Ebben a vonatkozásban a kérdés tisztán gyakorlati jellegű. Ha azok a körök, melyeknek hivatása a tisztviselők működését ellenőrizni, azt lát-

„A NYITRAMEGYEI SZEMLE“ TÁRGÁJA.

Falusi történet.

Írta: Csapkay Sándor.

II.

Hamilton művész a körülötte támadt mély esendben a következő kijelentést tette:

— Uraim és hölgyeim, eddig a művész beszélt önökhöz, most a lengyel hazafi fog beszélni. Nagyrabecsülöm barátságukat s boldog volnék, ha körükben maradhatnék. Ámde, uraim és hölgyeim, nekem kötelességeim vannak népem iránt, mely otthon börtönökben szenved, míg egy fiát a külföld ünneplésben részesíti. Amíg testvéreim otthon szenvednek és sanyarognak, addig nekem nem illik mulatnom. Az én honfiúi kötelességem a gyász, az én szórakozásom a kesergés. Engedjenek, uraim, távozni, engedjék, hogy zavartalanul temetkezhessen mélységes bánatomba!

Ezzel a mester elkészöntött s egy mély sóhajtással kitérte az ajtót. Béni el akarta kísélni, de a művész elhárította magát a megtiszteltetést.

— Uram! — szólt a nemes férfiú s melegen megszorította kísérelője kezét — midőn

hazából menekültem, az erdők mélyén csak a nap, a hold s a csillagok járása szolgált irányítómul s mégsem tévedtem el. Ne zavartassa magát, jó uram, haza találok én magam is.

Odakünn koromsötétség vonta be az egész tájat. A művész körülnézett a kapunál, azután elindult a kastély felé, miközben kímélve nézegetett szét maga körül. A park ajtajánál egy árnyaszerű alak mozdult meg s hirtelen a bokrok közé lapult, mikor a közeledő lépteit hallatszottak. A festő megállott a kapuban s kinézett az útra. A holdvilág néhány pillanatra előbujt a felhők mögül s megvilágította a mester arcát. E pillanatban közvetlen közelében egy beretvált arcú, igénytelen külsejű férfi alakja emelkedett ki a bokrok közül.

— Te vagy az, Thomas!? — kérde hal-kan a lengyel.

— Igen, Lucy.

— Láttalak az előadáson. Elhoztad a leveleket?

— El.

— Valamennyit?

— Mind itt van, nyugodt lehetsz, Lucy.

— Jól van, Thomas. A többit végezd, amint megbeszéltük.

Ezzel a mester elindult a kastély felé, barátja pedig tovább küszögt a fal mentén s egy pillanat alatt átvette magát az alacsony kerítésen.

*

Másnap a mester Béni kísérelésében bemutató látogatásokat végzett egyes családoknál. Tabányiékknál a két látogató egy beretvált képű, diszkrét modorú idegennel találkozott, aki magát Patard Eugén francia spiritisztának mutatta be s nyomban azon forró reményének adott kifejezést, hogy a Tabányiékknál ma este rendezendő spiritiszta széanszon a két monsieur is részt fog venni.

— Eh! — vágott közbe megvető kémozdulattal a művész — nem hiszek én az önök tudományában!

A monsieur szerényen elpirult s mosolygva válaszolt: — A szellemnek birodalmában nincs hitetlen lélek s Patard mester tudománya már sok hitetlennek megnyitotta a titkok ajtaját.

Aznap este fényes estély volt Tabányiék szalonjában. Egy szálíg megjelentek rajta a Laborezék névnap társaságának tagjai és velük a lengyel, aki Béni mellett foglalt helyet. Patard úr az estély kezdetén érdek-

ják, hogy a hivatalos ügyek kellő szorgalom mellett az eddigi szünnapi keretek között is pontosan elintézhették, akkor a célszerűség azt kívánja, hogy ezek a keretek ne szűkítessenek meg.

A tisztviselőt hivatala úgy is nagy mérvben vonja el családjától és a társadalmi életnek sok olyan komoly feladatától, melyek a tisztviselői karnak, az intelligens osztály ezen nagyszámú és műveltségénél fogva is nevezetes elemének közreműködését, élénkebb részvételét nehezen nélkülözik. Ezt a körülményt a törvényhozás az újabb időben mindenütt méltányolja s azért azon van, hogy a tisztviselőt a hivatalos érdekek kára nélkül teljesebb mérvben engedje át a családnak és a társadalomnak.

Ezeket az okokat mérlegelve a magyar törvényhozás eltekinthet attól, hogy a törvényeink és a szokásjog alapján meghonosult hivatalos szünnapi napokon bármit is változtasson. Ebben az esetben a magyar törvénykönyvnek a Gergely-féle naptárhoz való vonatkozása változást nem szenved.

Ha azonban a törvényhozás a hivatalszünetet meg akarja szorítani, ez esetben külön intézkedésre lenne szükség, vagy legalább olyan deklarációra, amelyben kijelentnék az, hogy törvényeinknek a Gergely-féle naptárhoz való vonatkozása az új egyházi rendelkezések szerint módosul.

Ha tekintetbe vesszük azt a körülményt, hogy a magyar püspöki kar az eltörölt ünnepeknek templomi megünnepelésére vonatkozólag úgy intézkedett, hogy ezeken az ünnepeken az egyházi szertartások ugyanolyan módon és ugyanazon ünnepélyességgel tartassanak meg, mint eddig, akkor talán leghelyesebb volna meg

nem bolygatni a polgári életnek a Gergely-féle naptárhoz való vonatkozását, hanem meghagyni a hivatalok munkabeosztását és a hivatalos eljárását az eddigi gyakorlatban.

Ily módon a polgári élet is hozzájárulna ahoz, hogy ott, ahol az eddigi ünnepek mély gyökereket vertek az emberek életszokásaiban és a megtartásuk nem okoz érzékenyebb gazdasági kárt egyes társadalmi osztályoknak, az emberek életrendje tovább is az eddigi szokások szerint folyjon le.

Bajok a gazdálkodás körül.

A munkáskéznek egyes vidékeken való megfogtatása és a termelésnek fokozása olyan súlyos mezőgazdasági bajokat okozott, melyek főképp ebben az esztendőben, a mikor a rendellenes időjárás is nagyon akadályozta a mezőgazdasági munkáknak kellő időben való elvégzését, ugyancsak súlyos gondokkal terhelték meg gazdáinkat.

A munkaerő drága és kevés. A napszám drágaságát még csak megbírja a gazda, mert az általános drágaság közepette a termények ára is emelkedik, de a munkáskéz számának elégtelenségén gazdaközönségünk ez idő szerint még nem tud segíteni.

Egy-egy sürgősebb mezei munka idején valóságos verseny fejlődik ki az egyes nagyobb gazdaságok között, mindegyik a maga számára iparkodik lefoglalni a vidék munkaerőjét, hihetetlenül magas árakat kínálnak a napszámért s ezenfelül is még különféle kedvezésekkel eszbitják magukhoz a munkás népet.

Ebben a versenyben a nagy uradalmakkal nem képes lépést tartani a középbirtokos, a ki nincs abban a helyzetben, hogy a nagy uradalmak által fizetett napszám árakat munkásaiknak megadhassa. Ez okból a középbirtok vagy korlátozni, vagy teljesen beszüntetni kénytelen a termelést azon a téren, a melyen a produkció nagyobb munkaerőt tesz szükségessé.

Van még egy másik súlyos következménye is a munkáskéz hiányának s ezt már a nagy- és a kisbirtok egyaránt érzi. A drága és rövid időközök kivételével csaknem az egész éven át tartó napszám elvette a munkásnép kedvét a cselédsortól. Mindig sürűbben

hangzik fel a panasz, hogy a munkásnép jobb elemei nem szeretnek elszegődni cselédnek, mert úgy gondolkodnak, hogy ha szabad sorban maradnak, akkor mint napszámok jelenkénten többet kereshetnek és e mellett még önállóságukat is megőrizhetik. Ez igaz is, ma nap egy szorgalmas napszám többet kereshet, mint a legjobban fizetett gazdasági cseléd.

Ennek folytán az a veszély fenyegeti gazdaságainkat, hogy maholnap nem kapnak valamire való cselédet, hanem kénytelenek lesznek kevésbé életre való, többnyire megrokkant s a napszámosi munkában már helyt nem álló elemmel beérni, vagy olyan magas eselédért fizetni, a melynek a terhe alatt a gazdaság anyagi ereje megtörik.

Mezőgazdaságunknak ezt az aggodalom keltő válságát a gazdák csak olyan célú szövetkezéssel hátrithatják el, mely által a gazdák egymásnak kölcsönösen segítséget nyújtanának a munkaerő tekintetében.

Arra természetesen nem irányulhat ez a szövetkezés, hogy a napszám ára úgy leszorítottassék, hogy a munkaerő a mai drága megélhetési viszonyok között nyomornak legyen kitéve, de azt minden esetre célozhatja, hogy a munkaerő a megszorult gazdát szertelen követelésekkel ki ne zsarolja, továbbá, hogy a nagy értéket képviselő mezőgazdasági termények megmunkálása minden eshetőséggel szemben biztosítottassék.

A mikor a szóró rosták, vagy később a gőzeséplőgépek divatba jöttek, a gazdák — kisebb-nagyobb körben — összeálltak és a gép használatára nézve egymás között megállapodtak. Így azután mindegyik hozzájutott a géppel való cséplés előnyéhez, egyik előbb, másik utóbb, de mindegyik nyugodt lehetett aziránt, hogy a gabonája a kellő időben mégis csak a magtárban lesz.

A munkaerő tekintetében is a község, vagy a vidék gazdáinak meg kell egyezniök egymással, szövetkezniök kell, ha nem akarják feláldozni gazdaságaik legfontosabb érdekeit az ezidő szerint divó verseny szertelenségeinek.

A dolog megvalósítható, csak messzebbre tekintő szemmel kell nézni a munkaerő mai hajhászásának következményeit, a melyek a nagy uradalmaknak is kimondhatatlan nagy bajokat okozhatnak.

A vármegyei gazdasági egyesületek ezen a téren hathatós közreműködést fejthetnének ki a gazdák tömörítésére.

felesztő előadásban vázolta a spiritizmus mibenlétét s varázslatos kilátást nyitott ana mélyeségtitkok távlatába, melyek esakis esodálatos tudomány révén nyílnak meg a kutató emberi elme előtt. Előadásának befejeztével a mester felemelkedett helyéről s érces hangon a következő kijelentést tette:

— Mielőtt Patard úr állítólagos mutatványainak szemléletébe boesátkoznánk, tartozom önöknek, hölgyeim és uraim, akiknek vendégszeretetét szerencsém van élvezni, annak kijelentésével, hogy ez a spiritizmusnak nevezett szemfényvesztés, melyet Patard úr nekünk bemutatni óhajtt, a mai kor legnagyobb széllámossága s óva intem Patard urat, hogy vendégeinek hiszékenységgel ne kívánjon üzérkedni. Távozzék a derék francia, míg nem késő.

A vendégeket igen kellemetlenül érintette a felszólalás. Soraikból zsiabongás hallatszott, hű kifejezéseképp azon bizonytalan érzelmeknek, melyek a jelenlévők kebelében a titokzatos tudományok iránt szunnyadoztak. Patard úr pedig merészen szembenézett a felszólalóval, ajkai körül gúnyos mosoly jelent meg s büszkén felegyenesedve válaszolt:

— A Patard név a spirítiszta körökben

anyira ismeretes, hogy tudományom ismeretése valóban felesleges s csak fájdalommal tölthet el az a tudat, hogy gonosz nyelvek becsületemben vakmerően kárt tenni nem állannak. Igen, gonosz nyelvek, azt mondom s nem szűnöm ezt egyre ismétetni. Eddig nem szóltam, bár már láttam a farkast, aki az ártatlan bárányok körül ólálkodik. Nem szóltam, mert a jóhiszemű kárvallottak érdekében vártam a kedvezőbb alkalomra, mely most im elérkezett. Tudják meg, hölgyeim és uraim — folytatta emelkedett hangon — hogy akit önök már napok óta vendéglátó kebelükön melengtetnek, senki más, mint Hamilton, a londoni jós.

Általános megrökönyödés fogadta a szenzációs kijelentést. Minden szem a művész felé fordult, aki nyugodtan ülve maradt s rendületlen nyugalommal simogatta szakállát.

— A világesaló — folytatta Patard úr — aki abból él, hogy jósnak adja ki magát, halomszámra gyűjti a hiszékeny emberek bélyegeit, cinkostársai révén olesón túlad rajtuk s a leveleket válasz nélkül hagyja. Kezeim között vannak a bizonyítékok s nem fogok késni, hogy átadjam őt a földi igazságszolgáltatás jól megérdemelt bosszújának. Önök,

hölgyeim és uraim, mindnyájan áldozatai hiszékenységüknek s csak helyeselni tudom Iklódy Béni úr szándékát, aki a csalót a rendőrség kezére akarja szolgáltatni.

E kijelentésnek leírhatatlan hatása volt. Tabányiné elájult, a hölgyek zokogásban törték ki, s a férfiak halálra szánt ábrázattal vették körül a lengyelt.

— Nem igaz, nem igaz! — felelte lanyhán a művész, mi alatt Patard úr egy levélesomót lobogtatott a magasban s harsány hangon folytatta:

— Itt vannak a levelek, melyeket a gonosz ember az utóbbi időkben önöktől kapott. Felolvasom a küldők nevét s a bíróság előtt számítani fogok őszinte tanuvallomásaikra.

E pillanatban mindnyájan a szónok felé rohantak. „Nem kell! Nem kell! Nem engedjük ki!” — kiáltották egyhangulag s Patard úr kabátja zsebébe sülyesztette a csomagot, mialatt a mester észrevétlenül elillant a szobából.

Patard úr ezzel a helyzet urává lett. Az indulatok esillapultával a francia meggyőző hangon kifejtette a jelenvoltaknak, hogy Laborefalvának különösképen oka van haragudni a hitvány csalóra, mert ő, aki irodájában

A keresztény tanítók országos szervezkedése.

A „szabad gondolat” hamis jelszava futja be az egész művelt világot, s nem kicsinylendő eredményt értek el azok a körök a gyengék, a dolgokat felületesen szemlélők, az elégedetlenek táborában.

Szabadságot kérnek a gondolat számára, melyet szerintük a vallás, különösen a kath. egyház lenyűgözve tart. Ugyancsak kíváncsiak volnánk, ha annak a tábornak harcosai kimutatnák, hol, mikor és milyen formában történt, vagy történik ez az egyház részéről. Természetesen ezt az alaptalan vádat bebizonyítani nem tudják, sőt teljesen tisztában vannak azzal, hogy az nem is sikerülhet nekik soha. Azért tehát komoly bizonyítékok helyett — melyeket úgy sem tudnának felhozni — a legszemérszedettebb váloftlanságokat szórják világgá az egyház és annak szolgálói, a vallásunk és intézményei ellen. S mintha az alvilág összes szellemi elszabadultak volna, épp napjainkban folyik a legádázabb harc minden ellen, mit szentnek tartunk s mit szeretni legfőbb kötelességünknek ismerni tanítottak szülőink.

De látják elleneink, hogy míg keresztény iskola lesz a magyar földünkön, addig hiába fenekednek ellenük, sikereik csak félsikerek lesznek. Azért tehát minden erejüket, legerősebb támadásaikat éppen a hitvallásos iskola ellen irányítják, jól tudván, hogy „akié az iskola, azé a jövő.” Nemkülönbén rávetik magukat a tanítóság összességére is, hogy amint a „Kelet” című szabadkőműves újság írja. „kellő díjazással szabadkőműves expoziturrá tegyék a tanítóságot.” E célból lapot alapítottak, melyvel elárasztják az ország tanítóságát és amelyben tendenciózusan megírt cikkeiben iparkodnak hazánk tanítóságát ravasz ígéretésekkel a saját táborukba esalni.

A számítás alapja az *elégedetlen*, a sanyarú viszonyok között élő magyar *néptanító* volt. Az eredmény nem is késett soká, ha nem is volt oly nagyrányú, mint aminőt akciójuktól vártak. De mindamelllett találkoztak egynéhányan, mint fent említettem, kik az első hívó szóra karjaikba dőltek hazájuk és hitük s vele saját maguk legkérlelhetlenebb ellenségeinek.

Nem is annyira azoknak az érdeke, kik oly könnyen engedtek a csábító szónak, hanem a kezeikre bízott sok-sok ezer gyermek testi és lelki jóléte és boldogsága készítette a fővált

volt alkalmazva, jól tudja, hogy e városban sokan vannak, akik áldozatai s éppen ezért egy pillanatig sem fog késmi a megtorlással. Sajnálja különösen az érdemes város hölgyközönségét, mely egy teljesen érdemtelenné férfiút tüntetett ki bizalmával s még diszkrét szerelmi ügyekben sem átalotta kikérni tanácsát. S bár a jós leleplezésével önként együtt jár a levelek nyilvánosságra hozatala, ő, aki erkölcsi undort érez a hitvány csaló iránt, bár nagyon fáj neki, de ezuttal minden magánérdeket háttérbe kell szorítania a közérdekkel szemben.

— Bármily szégyen is önökre, hogy egy aljas szélhámos ennyire vissza tudott élni hiszékenységükkel, én a köz érdekében le nem mondhatok a megtorlásról. Törüljék le areukról a szégyenpirt s áldozzák fel magukat a közjóért. Vigyék, hölgyeim, szívük titkait a nyilvánosság elé s azok, akiket illet, tegyenek őszinte vallomást arról, miért gondoltak családi otthonuk mellől újabb hódításokra. Ami a férfiakat illeti, majd meglátják, hölgyeim, hogy a férfiak sokkal kíváncsiabbak, mint önök. Hallatlan botrányokra van kilátás, igaz, de az utókor hálás lesz önöknek, hogy Hamiltont ártalmatlanná tették. Még holnap

rosi tanítóságnak egynéhány derék és elszánt tagját arra, hogy a sötétségben bujkáló maffia további gonosz terveinek gátat emeljen s e célból elhatározták, hogy az ország keresztény gondolkodású tanítóságát egy szabad egyesületben tömörítik. A tervet csakhamar végre is hajtották s így megszületett a „Keresztény Tanítók Országos Egyesülete.”

Felette nagy szükség volt erre a szervezetre. Vannak ugyan virágzó katolikus szervezeteink, de ezek éppen hivatalos jellegüknél fogva nem a legalkalmasabbak arra, hogy az ellenség működését megfelelő módon paralizálják. Tehát oly szervezetre volt szükségünk, mely az ellenség hadállását kikutatni, hadműveleteiről pontos értesüléseket szerezni s kellő helyen és időben vele szembeállni is tudjon. Nem akar ez a hivatalos egyesületek és szervezések lebecsülése lenni, sőt inkább azok támogatója, kiegészítője, küzdő hadserege.

Szükségünk volt e szervezetre, miután a tanítóság jó része egyáltalában *nincsen szervezve* s így teljesen magára hagyatva, nem képes oly eredményesen szembeállni az esetleges támadásokkal.

Szüksége van e szervezetre elsősorban az *állami és községi* tanítók ama nagy táborának, kik a keresztény világnézethez ragaszkodnak, a katolikus tanítóegyesületnek nem lehetnek tagjai, de hogy hitőknek megfelelően *egy szabad* és aláhúzottan legyen mondva *nem hivatalos* szervezetbe lépjenek, azt nekik senki meg nem tilthatja. Hiszen legeklatánsabb bizonyítéka ennek a fővárosi híthű és a keresztény világnézetet valló tanítók példája, akiknek körében támadt a K. T. O. E. eszméje és akiknek soraiból azóta is folyton és legtöbben tömörülnek e virágzó egyesületbe. De e körülmény másrészt nem is esodálandó, hiszen éppen a fővárosi tanítóság látja legközvetlenebbül azt az elkeseredett küzdelmet, melyet hitünk s vele együtt édes hazánk lételeméi ellen oly kíméletlenül folytat a magát „világmegeváltozó” mondó, de valójában mindent felforgató, mindent romboló és sohasem alkotó sötét had.

A K. T. O. E. nemes munkájában nem nélkülözheti a kath. tanítók összességében letéményezett erkölcsi erőt sem, sőt szükséges, hogy ez az erkölcsi erő a maga teljességében segítségére legyen a nem felekezeti iskoláknál működő tanítóknak.

Ez egyesületnek célja hazánk területén a *hitfelekezeti, állami, községi és magániskoláknál*

reggelig itt leszek, azután távozom s egy hét múlva már olvasni fogják neveiket az enyém mellett. Adieu, hölgyeim és uraim, gondoljanak jó lélekkel a derék, Patardra, aki ügyeiket magáévá tette.

Ezzel a francia távozott. A magára maradt társaság, miután kimondta, hogy tagjai között, Iklódy Bénitől eltekintve, minden valószínűség szerint úgyszínes senki, akinek dolga lett volna Hamiltonnal, rosszalását fejezte ki Bényi feljelentő fenyegetésével szemben, mint amely alkalmas arra, hogy az ügyet a nyilvánosság elé vigye s az egész világ figyelmét Laborefalvára terelje. — Nem lehet célunk — szólt végül Bényi — hogy e nehéz pillanatokban személyeskedjünk s kutassuk a levélírókat s nem lehet célunk, hogy szégyenszemre, egy ország hahotájának magunkat kitegyük s hogy még unokáink is nevensenek a csúnya felsülésen. Azért, ha van közöttünk valaki, aki a csaló hálójába került (Felkiáltások: Nincs, nincs!) úgy annak mondom, hogy csak egy módja van itt a szégyen nélkül való menekülésnek: minden áron vissza kell váltani a kényes leveleket s aztán fátyolt vetni a történetekre.

Másnap az öreg Schwartz, a vendéglős

működő keresztény gondolkodású és érzelmű tanítóinknak egy hatalmas egyesületbe való tömörítése s e tömörülésben rejlt erővel a tanítói kar anyagi és erkölcsi érdekeinek előmozdítása és a keresztény világnézet védelme.

Egyesületünk alapítói, vezetői, munkásai tisztán *tanítók*, tehát olyanok, kik a tanítók ügyes-bajos dolgait legjobban ismerik és hogy ezen ügyükben eddig is mit tett, igazolja az egyesület hivatalos lapja a „Keresztény Tanító”, mely lapot minden egyes tag ingyen kap, ki az alapszabályszerű 6 korona évi tagdíj lefizetésére magát kötelezi.

Vajha aranyuszájú szent János ékesszólásával bírnék, vajha a bennem élő meggyőződés jelen soraimban is visszatükröződnék s így olvasóim lelkébe is bevilágítana!

A veszély nagy, ne nézzük ölbetett kezekkel a mindnyájunkat elnyeléssel fenyegető és felénk óriási gyorsasággal hőmpölygő halált-hozó árt, hanem siessünk a védgátakra ameddig még nem késő.

Szörényi Rezső

községi tanító, a K. T. O. E. tagja.

A „K. T. O. E.” való belépési szándék Ékamp Nándor főtitkár úrnál (Budapest I. k. Táltos-utca 8.) jelentendő be.

Ujdonságok.

Egyházi ünnep Trencsénben.

A trencsényi díszesen restaurált vártemplomot f. hó 9-én áldotta meg gróf *Batthyány* Vilmos megyés püspök, a ki e célból f. hó 8-án Trencsénbe utazott. A püspök úr ez alkalommal két napot tölt Trencsénben s ezalatt kánoni látogatást végez a plebánián és a trencsényi templomokban, f. hó 10-én pedig a bérmálás szentségét osztja ki a hívek között.

Kinevezés. A kereskedelemügyi miniszter *Kaszala* Imre galgóczi lakost Úrménybe postamesterré nevezte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter *Bencz* István szaklelejárásbírósi végrehajtót a vágújhelyi járásbíróshoz helyezte át.

Kitüntetés. A király *Czellhoffer* Elek orsz. fegyintézeti főfegyőrnek buzgó szolgálatai elismerésül a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

Katonai előléptetések. A novemberi előléptetések alkalmával a trencsényi 15. honvédezrednél *Sir* József alezredes ezredessé, *Baloghy* Miklós százados őrnaggyá, *Melczér* Aurél főhadnagy századosná, *Marcis* Alfonz, *Szelepcsényi* Géza, *Mittacsék* Aladár és *Petri-*

titkolózza mesélte a vendégeknak, hogy Patard úrhoz egész éjjel csak úgy özönlött a sok vendég. Ő ugyan aludt, de Dubák úr, a segédjegyző látta őket. Nagy úr lehetett a francia, mert Iklódy Bényi négyes fogata kísérte ki az aranyosi állomásra. A kocsis azt meséli, hogy a szomszéd faluban valami ütött-kopott ruhájú, szakálas vándorlegény kapaszkodott a kocsi s együtt szállt fel a vonatra a franciával.

Aznap este azonban már senki sem beszélt róluk, még a segédjegyző is egyszerre elhallgatott, pedig ő volt az egyedüli, aki a látogatókat látta. Az öreg Schwartz is csak hónapok múlva merete megmondani egy bizalmas társaságban: „Olyan pofont sem szeretnék kapni, mint aminőt Dubák úr kapott az Iklódy nagyságos úrtól”.

Hamiltonnak pedig Londonban végleg nyoma veszett. Aki azonban figyelemmel kísérte a német lapokat, esodálkozva látta, hogy Madridban egy esodálatos jóstehetségű férfiú ütötte fel tanyáját s olesó pénzért szívesen jövendől. S miért ne jövendölne, mikor van kinek? A jövendő oly varázslatos, hogy az ő kedvéért Bényiék akár másodsor is szívesen leveleznének Hamiltonnal.

kovics István hadnagyok főhadnagyká, Szolozki László és Tóth Emil zászlósok hadnagyokká léptek elő.

A 71. treneséni háziezredben Nagy Dezső százados őrnagygyá, Csasztek Ottokár, Bradamante Henrik, Keppelmüller József főhadnagyk századosokká; Sontag Boriszlav zászlós hadnagygyá lépett elő.

Kegyessz. alapítvány. Gróf Batthyány Vilmos dr. megyés püspök úr a donányi templom anyagi viszonyainak rendezésére 3200 korona alapítványt tett le a nyitrai székeskáptalannál. Az említett templom pénztárában ugyanis évenként hiány volt, a mennyiben az évi kiadások fedezésére. A hiány fedezése az egyházmegyei alapot terhelte, a mely most a főpásztor nagylelkűsége folytán felszabadul ezen kötelezettség alól, hogy annál fokozottabb mérvben elégítse ki más irányban az egyházmegye nagyarányú igényeit.

Uj vezérőrnagy. A király Fülöp Artur ezredet a 76. honvédelmi parancsnokát vezérőrnagygyá nevezte ki.

Tanulmányút. Dr. Vragassy Lipót műtősebesz, a nyitrai vármegyei kórház sebészeti osztályának vezető főorvosa egy hónapi tanulmányútra Berlinbe utazott.

Eljegyzés. Ujjady Béla honvédfőhadnagy eljegyezte Polányi Viola úrhölgyet, taplányi Polányi József galgóci ügyvéd és földbirtokos leányát.

Hymen. Conleqner József dr. közalapítványi ügyész, tart. huszárhadnagy Conleqner Károly érsekújvári bankigazgató, földbirtokos és neje Hallé Judia fia, m. hó 30-án Budapesten a Jézus Szentszék templomban oltárhoz vezette Lázár Pál műegyetemi tanár, udvari tanácsos és neje Hylmann Irma leányát, Margitot. Az esketést Bogisich Mihály c. püspök, pápai prelátus végezte. Mint násznagyok szerepeltek a menyasszony részéről: Batthyány Tivadar gróf a függetlenségi és 48-as párt alelnöke és Nagy Dezső műegyetemi tanár, udvari tanácsos, a vőlegény részéről: Zorkóczy Samu bányagazgató és Beliczó Pál dr.

Adomány. A nyitrai keresztény szociális telepen épülő lourdesi kápolnára Konrad Ferenc 20 koronát adományozott. Ezzel a gyűjtött összeg 1010 korona. — Hálás köszönettel nyugtázza Kottesonky Alajos.

A hercegrímás lemondása. Napok óta innak a lapok Vaszary Kolos bíboros hercegrímás lemondásáról. Az ezzel kapcsolatosan felmerült sok mende-monda közül hitelre csak a Magyar Kurir tudósítása számíthat, mely szerint maga a tény, hogy a hercegrímás lemondott méltóságáról, igaz, hivatalosan azonban mindaddig nem fog publikáltatni, amíg az apostoli Szentszék elengedhetetlen hozzájárulása és felmentése meg nem érkezik. Ennek megérkezése után lehet csak szó a hercegrímási méltóság és az esztergomi érsekség betöltéséről. Erre az állásra a legilletékesebb körök véleménye szerint is Csernoch János dr. kalocsai érsek a legpozitívabb jelölt. Ami már most az ilymódon megüresedő kalocsai érsekség és ezzel kapcsolatosan más püspökségek betöltéséről került a sajtóba, mindaz ma még időelőtti híresztelés és alap nélkül szűkölködő kombináció.

Más forrásból a következő megbízható adatokat vesszük:

Vaszary Kolos hercegrímás október hó 27-én mondott le hercegrímási és esztergomi magas méltóságáról és lemondó levelét egyidejűleg küldte el X. Pius pápának Rómába és I. Ferenc József királynak a kabinetirodába. A lemondás időpontja egyezik a kinevezés dátumával, amennyiben a király Vaszary Kolos pannonhalmi főpápot 1891. október 27-én nevezte ki hercegrímássá és esztergomi érsekké. Az agg egyházejedem gyöngéledő egészségi állapotára való hivatkozással kérte lemondásának elfogadását. Magyarországon még nem volt rá eset, hogy az ország első főpapi méltóságáról valaki lemondott volna. Vaszary Kolos lemondása fölött most tárgyal a kormány és a király budapesti időzése alatt fog dönteni. A király itt tartózkodása alatt a budai várpalotában külön kihallgatáson fogja fogadni Vaszary hercegrímást és személyesen fogja vele közölni legmagasabb elhatározását. A lemondás elfogadása után a kormány tárgyalásokat indít meg az egyházejedem jövőre helyze-

tének rendezésére vonatkozólag. A bíboros főpap továbbra is a budavári primási palotában fog lakni és nem költözik sem Pannonhalmára, sem Balatonfüredre. Visszavonulása után, a kormány megfelelő évjáradékot biztosít a bíboros főpapnak.

A tanügy köréből. A vallás- és közoktatási miniszter Mohay Sándor tanítót a viaspapáti állami elemi iskolához igazgatóvá nevezte ki.

Lemondás. Dr. Kovaltsik Antal privygyei járási orvos, ki ellen Nyitravármegye közigazgatási bizottsága annak idején fegyelmi vizsgálatot indított, e héten benyújtotta lemondását állásáról.

Képkiallítás Nyitrán. Zeller Mihály fővárosi festőművész, Lotz mester tanítványa, a ki Párisban nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert, Nyitrán a Schiller-szálló teli kertjében kiállítást rendez, mely f. hó 10-én nyílik meg és a következő vasárnapig, naponként délután 5 óráig lesz nyitva. Belépő-díj 40 fillér, mely egyúttal tombolajegy is s a tulajdonosát sorsjátékra jogosítja. A művész ugyanis három képet sorsoltat ki a kiállítást látogató közönség között.

Közgyűlés. A helybeli szent Szórad temetkezési egyesület folyó hó 13-án délelőtt 11 órákor tartja rendkívüli közgyűlését, ezt megelőzőleg szent mise lesz délelőtt 10 órákor a szent Ferenc-rendiek templomában az egyesület meghalt tagjaiért. Az egyesület tagjainak szíves megjelenését kéri Kátvaszer István apátkanonok, elnök.

Az Oltáregylet tagjainak figyelmébe! Az Oltáregylet tagjai, évi tagdíjait vagy alamizsnájukat az irgalmas nővérek templomában is befizethetik, az egyesületi isteni tisztelet vasárnapján délelőtt és délután. — Ugyanakkor az alsóvárosi plébánia templomban (Piaristáknál) a sekrestyében!

O. E. igazgató.

Halálozás. Kisvárdai özv. Csizmadia Jánosé szül. neczpáli Justh Mária úrnő folyó hó 2-án életének 81-ik évében Vágújhelyen elhunyt. Az elhunytban Csizmadia János vágújhelyi sóhivatali ellenőr édesanyját gyászolja. Korentsy Sándorné születtét Haszlinger Eleonóra mult hó 31-én hosszas betegség után 72 éves korában Verébelyen meghalt.

Dr. Hladny János nyug. oszlányi járási orvos életének 77-ik évében Oszlányban meghalt. Az elhunytat, a ki mint diagnosztika igen jó orvosi hírnéknek örvendett, kiterjedt család és nagyszámú rokonság gyászolja. Nyugodjanak békében!

Tanítói közgyűlés. A „Nagytapolcsány és Vidéke” r. kath. népnevelőinek az egyesülete f. é. okt. 30-án közgyűlést tartott Nagytapolcsányban Gazzo Gyula elnöklete alatt. A közgyűlés mindenekelőtt megleghangú táviratban üdvözölte a hercegrímást nevenapja alkalmából és Gazzo Vilmost mint tiszteletbeli elnököt. Az egyesület közgyűlése példásan látogatott volt. Az előadások tárgyát szakavatottan kidolgozott tételek alkották. A tanügy iránt való szeretetből Dvorzusek János állami iskolai igazgató és Klecko Győző polgári iskolai tanár is megjelentek a gyűlésen, melyen utóbbi még feltűnően jeles előadást is tartott a szonátáról. A közgyűlésen mindvégig lelkes érdeklődés uralkodott.

A Nyitrai Keresztény Nőegylet teadélutánja. Hírt adtunk már lapunkban arról, hogy a Nyitrai Keresztény Nőegylet az elmúlt évben szokásban volt kedélyes társas összejöveteleikhez hasonlóan ezidén is teadélután rendezését tervezi. Most arról értesülünk, hogy a teadélután megtartására a rendező hölgybizottság folyó hó 16-ának délutáni 6 óráját tűzte ki. A teadélután ezuttal is a vármegyeház termeiben fog megtartatni s a befolyó tiszta jövedelem a Nőegylet alapja javára fordítatik. Erre való tekintettel a Keresztény Nőegylet azon kérelemmel fordul a közönséghez, hogy a jótékonyeul erkölcsi és anyagi sikerének előmozdítása érdekében a teadélutánon minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjék. Örvendetes tényként kívánjuk egyébként megemlíteni, hogy a teadélután iránt máris vérosszerte osztatlan érdeklődés mutatkozik, mely körülmény előre is sejtetni enged, hogy a Nőegylet ezen teadélutánjának eredménye vetekedni fog az elmúlt évben tartott hasonló összejövetelek óriási sikerével. Hiszen

szinte a köztudatba ment át, hogy a Nőegylet teadélutánjai nyújtják a legkedélyesebb és legolesőbb szórakozási alkalmat.

Itt megjegyezzük még, hogy költséghimélés céljából a 16-iki teadélutánhoz névre szóló külön meghívók nem fognak kibocsátatni, a belépő jegyek pedig Huszár István úr könyvkereskedésében már előre is megválthatók. A belépő jegyek ára egy esze teával és egy adag teasüteménnyel együtt személyenkint 1 K.

A hölgyek egyszerű utca, vagy nyári ruhában, az urak sötét utcai öltözetben jelennek meg.

A Nőegylet ezuttal is felkéri a hölgyeket, kik a teadélután rendezésében a tea felszolgálásával részt venni óhajtanak, hogy a teadélután napján jóval a kitűzött óra előtt megjelenni szíveskedjenek.

A teadélután céljára szánt szíves küldeményeket a várnagy veszi át.

A legényegylet mulatsága. A nyitrai kath. legényegylet f. hó 3-án házalapja javára színielőadással összekötött táncmulatságot rendezett. Színre került Follinusz Aurél „Náni” című 3 felvonásos népszínműve. Az egyesület szorgalmas és ügyes tagjai a darabot kiváló sikerrel adták elő, s úgy ók, mint főképp a szereplő hölgyek Valasek Böske, Blahut Irma és Valasek Margit az élethű és élvezetes alakításokért megérdemelt zajos tapsokat arattak. A mulatság alkalmából felülfizettek: Siki József 7 kor., Breyer Gyula vendéglős 5 kor., Dr. Francisey Lajos, Juhari Károly, Jeney Kálmán, Weigl Antal, Molnár János 2—2 kor., Bellák József, Blahut József, dr. Cserenyey István, dr. Bezák István, Rektory Gyula, Kolos József, Váczy János, Váczy Etel, Piacsek Ferenc, Kozák István, Mlinek N., Pintér Ferenc, Petrás testvérek, Vodicska N., Ruzs István, Gisser Gyula, Suchala János, Baglos N. 1—1 kor. — Fogadják ez uton a rendezőség hálás köszönetét.

Iskolai színielőadás. Az úrményi róm. kath. fiúiskola f. hó 10-én Dr. Tóth Károly lovag névünnepe alkalmából színielőadást rendez. Színre kerül: 1. Seprűs Matyi. Vigjáték egy felvonásban. 2. A kísértés. Vigjáték három felvonásban. Kezdete este 6 órákor.

Trencsényi bakák Budapesten. A trencsényi 71. közös hadseregbeli ezred két századát Budapestre rendelték, hogy szolgálatot teljesítsen a király megérkezésénél és a parlamenti eseményekkel kapcsolatos katonai kordonok felállításánál. A tót nemzetiségű bakák most tele szívhatják magukat az ország fővárosában az alkotmányos szabadság levegőjével.

Alakuló gyűlés. Az érsekújvári ker. szoc. egyesület okt. 27-én tartotta meg alakuló gyűlését. A központ részéről megjelent Kocsán Károly ajánlatára Gunda Jenő lapszerkesztőt választotta meg az egyesület elnökévé. Az elnök lelkes szavakkal ismertette a maga és az egyesület programját. Majd az egész tisztikart állapították meg. Az egyesület társelnöke Dr. Vári Ernő ügyvéd, lapszerkesztő lett, aki frappáns beszédben szölt a tagok kötelességéről. Jegyzőnek nagy lelkesedéssel Dónay Győző kereskedőt választották meg, aki eddig is kiváló buzgósággal működött az egyesület érdekében. A tisztikar a következő: Alelnökök: Ficza József és Néder János. Főpénztáros: id. Bence István. Titkár: Grányszky István. Ellenőrök: Simon István, Kis István és Holuska András. Két gondnok: Öbert Bálint és Czikk Ferenc. A gyűlés végén Kerényi Rezső szölt. Az egyesület táviratilag üdvözölte dr. Giesswein Sándor orszgy. képviselőt.

Felszámoló cég. Galgócon a Szeszler Jakab-féle fakeskedő cég a jelenlegi válságos pénzügyi viszonyok nyomása alatt felszámolt. A cég egy felszázadnál tovább állott fenn.

Az eucharisztikus kongresszus díszalbuma. A bécsi jónévű Lechner-cég (Müller Vilmos) Wien, Graben 31., az eucharisztikus kongresszus központi rendezőbizottságának meghagyásából egy gyönyörű szép díszalbumot adott ki, mely a szept. 15-iki ünnepélyes körmenet szebbnél szebb, számba nézve 73 képét tartalmazza. A sikerült díszalbum mindössze csak 2 koronába kerül. Az előszót Kammel Károly dr. a nyomda főnöke írta, ki a kongresszus rövid történetét adja és ügyes áttekintést nyújt az egyes gyűlések lefolyását illetőleg. Az album legszebb részét kétségtelenül a körmenet kiváló képei képezik, köztük az Oltáriszentséget vivő díszhintó és

Ő Felsege gyönyörű diszhintaja. — Egyidejűleg egy másik diszkiadás is jelent meg ugyanezen cégnél, mely finoman esiszolt és fényezett papíron mutatja be a kongresszus képeit. Ez utóbbinak ára vászonkötésben 6 kor. bőrkötésben pedig 15 kor. Azonkívül összerakható nagy térkép alakú diszkiadás is jelent meg 60 eredeti fényképfelvétellel s ennek ára vászonkötésben 60 kor., bőrkötésben 90 kor. Egy ilyen 90 koronás diszpéldányt nyújtott át a minap Ő Felsegének Müller Vilmos tanácsos, a Lechner-cég tulajdonosa. A király nagy elragadtatással szemlélte a szebbnél-szebb képeket és esodálkozásának adott kifejezést a képek sikerült volta felett. Mert tudvalevő dolog, hogy a felvételeket esős időben eszközölték és mégis oly tiszták. Hasonlóképpen Nagl Ferenc dr. bécsi bibornok-hercegek is a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoztak a szép diszalbumról, mely határozottan legszebb emléket fogja képezni az oly szépen sikerült XXIII. eucharisztikus kongresszusnak.

Megyebizottsági tagok választása. Nyitra vármegyében november 20-án töltik be választás útján az időközben megüresedett megyebizottsági tagsági állásokat. A választások vezetésére elnököknek küldettek: Nagyzéténybe dr. *Otvös Béla*, Jabláncra *Vayyon Arpád*, Nyitra pereszlényre *Tenczer Gyula*, Nagyköszolányba dr. *Nemlaha Géza*, Nagybossányba dr. *Petrikovits Kálmán*, Vágsellyére *Méhes Mózes*, Felsőcsitára *Lelkes Zsigmond*, Póstyénbe dr. *Radozsa Tibor*, Felsőradosra *Szabó Kálmán*.

Az iparkamara segélye. A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara legutóbbi választmányi ülésében elhatározta, hogy a nyitrai felsőkereskedelmi iskolát öt éven át évi 2000 koronával segélyezni fogja. A gyűlésen megjelentek Nyitráról *Bochorn Vilmos* keresk. tanácsos és *Pollák Mór* kamarai tagok.

A megszökött lovász. Érdekes szökevény kalandról értesít tudósítónk: *Cardeza Tamás* kovári birtokos f. hó 7-én elküldötte lovászát *Pálffy Bélát* póstára Nagyapponyba. A lovásznál 800 kor. és fontos okiratok voltak. A lovász megszökött. *Cardeza* úrnő autoba ült és faluról falura követte a lovász nyomát egész Nyitraig. Itt megtudta, hogy a lovász a lovat egy itteni kereskedőnél hagyta azzal, hogy később érte jön. A budapesti déli vonat akkor már elindult Nyitráról. C. úrnő bizton azt hitte, hogy a lovász a vonattal utazik, az autóval tehát a vonat után ment és Ersekujvárot a vonatot utolérte és a vele lévő két esendőrről a vonatot átkutatta. A lovász azonban nem volt sehol. Ekkor az autóval visszafordult Nyitra felé. Utközben egy igen elegáns magán fogattal találkozott. Sejtelve azt súgta, hogy a lovász a kocsiban ül. Visszafordította autóját, megállította a kocsit és azt kérdezte a kocsistól, hogy erre vezet-e az út Nyitrára? ezalatt pedig a kocsiban levő urat nézte. Eszrevette, hogy a kocsiban levő úr kezét a kocsitartó tartja. Ekkor az úrnő lerántotta a kocsit fedelét és az elegáns urat, a ki az időközben Nyitrán átlőzött szökött lovász volt, a kocsiból kitértette, azután a nyitraivánci esendőrről átadta. A kár 60 kor. hiánnyal megtérült. Ezen a 60 koronán a betörő új ruhát vett Nyitrán.

A kolozsvári diákasztal. A kolozsvári Ferencz József egyetem diákasztalának és Diákotthonának felügyelő-bizottsága a legjelesebb írók műveiből négy sorozatot állított össze, melyet jutányos áron a nagyközönség rendelkezésére boesát. A sorozatban megtaláljuk a világirodalom gyöngyeit, magyar írók válogatott műveit, modern könyvtár, ifjúsági könyvtár és egy külön mensa-könyvtár. Az ezen irodalmi művek eladásából származó tiszta jövedelmet teljes egészében a diákasztal és diákotthon javára fordítják.

A felügyelő-bizottság aréképes igazolvánnyal ellátott kiküldöttjei a fentemlített művekre Nyitra megye területén is megrendeléseket gyűjtöttek, pénzt azonban nem fogadhatnak el. Dr. *Gyürky Géza* alispán körrendeletben hívta fel a vármegyei hatóságok figyelmét a nemes célra és a gyűjtőket pártfogásukba ajánlotta.

A magunk részéről a vállalatot, melynek komoly és reális voltáról meggyőződést szerztünk, méltónak tartjuk a közönség pártolására. Egyesek és testületek olesó pénzen jó könyvekre tehetnek szert és e mellett egy

kitűnően hazafias és emberbaráti célt is előmozdíthatnak.

Változások a honvédszázados elhelyezésében. Az új véderőreform életbeléptetésével kapcsolatban magyaránvú változás áll be a magyar királyi honvédszázados elhelyezésében is. Mint értesülünk, a honvédszázadosok helyőrségei már a közel jövőben következőképpen fognak megváltozni: Az I. honvédszázados Budapest és Vácot lesz elhelyezve (eddig állomáshelye Budapest és Keeskmét volt), a 6. honvédszázados új állomáshelye Ersekujvár és Pápa lesz az eddigi Vác és Ersekujvár helyett. A 7. honvédszázados Keszthelyre és Zalaegerszegre kerül az eddigi Pápa és Zalaegerszeg helyett. A 8. honvédszázados Pécs és Baján fog állomásozni; az ezred eddigi állomáshelyei Pécs és Keszthely voltak. Illetékes helyen a változást azzal magyarázzák, hogy a kiszemelt új állomások sokkal közelebb fekszenek egymáshoz, mint az eddigiéek és így az ezred osztagjai könnyebben egyesíthetők lesznek.

Közút-építések 1913-ban. A közutak költségvetése a jövő évre 24.240.000 K.-ban van előirányozva, szemben az 1912. évi 17.166.000 K.-val. A többlet tehát több mint 7 millió K., amit a fokozottabb mérvben eszközözendő útépítések indokolnak. A többletből 3 millió korona a törvényhatósági közutak folytatóság kiépítésére, 1 millió korona pedig a közutakat, vasuti állomásokat összekötő közutak fejlesztésére esik. Ezenkívül 1.200.000 K. az állami közutakon levő nagyobb fahidaknak végleges jellegű hidakká való átépítésére fog fordítani. A kereskedelmi miniszter tárcája költségvetésének indoklásában megemlíti, hogy egy új útépítési programot dolgoztatott ki, amely szerint a közeli években 3760 km. törvényhatósági út lesz kiépítendő. Ennek költségei 60 millió koronára fognak rugni.

Élet. c. képes heti folyóirat nov. 10. számában özv. *Báthory Nándorné* irt a muzeumi barangolásokról, *Bodor Aladár* a Nemzetegyen című érdekes elmefuttatást a nemzeti eszméről, *Halasi Andor* a Reinhardt Csoda-előadásáról, *Milotay István* Törökország romlásáról. Elbeszéléseket írtak *Toma István* és *Arkosi Ferenc* Kálmán. Verseket találunk *Kosztolányi Dezsőtől*, *Horváth Akostól* és *Elek Alfréd*től. Ezenkívül a rendes rovatok és bő illusztrációk teszik elevenné és változatosá az Élet legújabb számát.

Bíró választás. *Galgócon Ronchetti* Rezső helyébe, aki előrehaladottabb korára való tekintettel lemondott tisztségéről, bírónak választották *Blaskovics* Emil ottani kereskedőt. Az új bírótól, akinek agilitása *Galgócon* közismert, sokat vár a nagyközönség polgársága.

Eltűnt nagybérő. *Mándoky Lajos* dr., aki az utóbbi időben feltűnően költséges életmódot folytatott, mint egy két hét óta eltűnt a láthatárol. Kiderült, hogy igen nagy adóságai vannak és a hitelezők követeléseire nincs meg a födözet. *Mándoky* még a tavasszal bérbetevte gróf *Gyulay* István Póstyén közelében fekvő vágszakályi 1500 holdas birtokát. Már akkor suttogták, hogy *Mándokynak* nincs pénze és hogy az idei termést is alig fogja túlélni az új bérő. *Mándoky* azonban egy újabb nagybirtokot: *Gyürky* grófnéknak 1800 holdas közelben lévő uradalmát is bérbetevte. Ezután beköltözött a vágszakályi kastélyba, melyet fejedelmi pompával rendeztetett be, mint később kitűnt, — hitelbe. *Mándoky* nagyuri életmódot folytatott. A nyáron 5000 koronás, pompás amerikai fogatán, nap-nap után bejárt a községbe, ahol rendszerint a színház szépei társaságában lehetett látni. Minden este a Royalban vacsorázott, utána lement az alagútba, ahol víg hölgyek társaságában, *Toll Janesi* muzsikája mellett fogyasztotta a legdrágább francia pezsgőt. Sűrűn tett kirándulásokat Bécsbe és Budapestre, ahonnan rendszerint autón jött vissza. Október elején *Mándoky* egyik üzletbarátja útján 200 koronát adományozott a póstyéni szegényeknek, mint most kiderült, az üzletbarát előlegezte ezt. Ezenkívül mindenfelé mutogatta *Gyulai* grófnak egy állítólagos levelét, melyben a gróf összes uradalmi teljhatalmú igazgatójának nevezte ki. Október elején azután egy kis katasztrófa történt. A szeszgyár, mely szintén a bérlethez tartozik, kénytelen volt üzemét beszüntetni, mert 41 koronát nem tudott fölajtani arra, hogy a póstyéni álló-

másra érkezett szénszállítmány vitelbérét kifizesse. Ennek híre ment és a mult héten egyik nagyobb hitelezője árverést kért ellene, melynek határidejét a bíróság holnapra tűzte ki. Közben száznál több hitelező jelentkezett. Követelésük fél milliónál több. Ezzel szemben az aktívák mindössze 50.000 koronát tesznek ki.

Gyulay gróf nyilatkozatot tett közzé, amelyben megeafolja *Mándoky* azon állítását, mintha igazgatójának vagy megbízottjának nevezte volna ki. *Mándoky*t nyomozzák.

A barlanglakó betörő. Hirt adtunk már a kovarei erdőben elfogott *Tlanda József* hírhedt betörő elfogatásáról. A haramia viselt dolgairol tudósítónk még a következőket írja: *Tlanda József*, akit a köznép „Cservik” néven ismer, eddig már vagy 12 évet töltött börtönben. Szülei egykoron nyitrazerdahelyi béresek voltak s ezen a réven, mint odaváló illetőségű kitöltött büntetése után, Nyitrazerdahelyt boldogította.

Allandó lakása nem volt, azért az erdőben készített magának lakást. Hogy pedig ezt be rendezhesse a nyitrazerdahelyi plébániába betört, deszkát, fejszét, fűrész és 22 darab baromfit lopott. Hogy fűszere is legyen meg kalácsa, *Buchinger* boltját megdézsmálta s szombati kalácsát lopta el. Zerdahelyi földbirtokos meglehából hagymát vitt el, a szőlőt savanyúnak s *Buchinger* borát élvezhetetlennek találta. Hogy meleg ruhája legyen *Deutelbaum*hoz tört be, csak így viselhetett boyt kabátja alatt. Hogy jó italra szert tegyen *Wagner* kovarei birtokos pincéjében tett látogatást s a kovarei szőlőkben még takaréktűzhelyet is szerzett; pénzért egész *Molnosig* rándult ki, dohányt meg szivart *Tökésujfalun* szerzett.

Lakáskészítés közben lepte meg őt *Lintner* hercegi vadász. Valami fekete tömeget látott, mely a földet túrta s felhánnya. Vadásznot sejtett benne s legnagyobb meglepetésére a betörőre bukkant rá. Azonnal esendőrrőkt ment s így szabadult meg végre az egész vidék egy időre a rettegett zsványtól.

Legjobban sajnálta készletben lévő borát, melyet — úgymond — karácsonyra tartogatott; kérte a esendőrrőket, hogy még ihasson belőle, de azok bűnjelként lefoglalták.

Elfogatása utáni napon *Deutelbaum* bérlőnek 3 kazal szalmája égett el. A nép a tüzet az elfogott betörő einkostársai bosszúművének tartja.

A privigye-nyitraivánci vasut munkálatai a befejezés felé közelednek. Az új vasutat hir szerint december elején adják át a forgalomnak. A megnyitási ünnepélyen a kereskedelmi miniszter és a vármegye is képviseltetik magukat.

Hurokra került libatolvaj. Jó fogást csinált kedden a nyitrai rendőrség. Egy megrögzött baromfi tolvajt esipett el *Jalaska János* köröskényi molnárlegény szeméjében. A jó madár *Katkin András* köröskényi molnár két libáját lopta el hétfőn este és azokat másnapra a piacon kínálhatta megvételre. De rajta vesztett. A molnár még idejekorán értesítette a rendőrséget a lopásról. A rendőrök lefűlelték, mielőtt túladott volna a lopott libákon. Vallatás során kiderült, hogy *Jalaska* megrögzött baromfitolvaj, ki a közelmúltban különösen Nyitrán űzte bűnös mesterségét.

A marhakereskedő kalandja. A napokban a nyitrai rendőrségre beállított egy jóképű vidéki ember és csaknem sírva elpanaszolta, hogy eltűnt a pénze, kerek 340 korona. Elmondta, hogy *Szakács Mártonnak* hívják. Gesztőc bars megyei faluból való. Marhakereskedéssel foglalkozik. Legutóbb *Galgócon* fordult meg, ahová négy darab ökröt hajtott fel eladás céljából. Egy darabot eladott közülök 340 koronáért. A három darab ökrrel Nyitrán akart próbálni szerencsét. A hid utcai Szloboda-féle koresmában telepedett meg, később pedig a Weisz-féle pálinkamérésbe nézett be gyomorerosítóra. Itt kissé többet hajtott fel a garatra a kellelénél. Rózsás kedvben volt, de arra határozottan emlékszik, hogy midőn a Szloboda-féle koresmából távozott, pénze még megvolt. Nem tudja, hogy, hogy nem, este a tormosi réten találta magát az út szélén. Okrei mellette legelésztek. — A rendőri nyomozás során kiderült, hogy a marhakereskedő *Weisz-féle* koresmában több tormosi emberrel kötött ismeretséget. És midőn már jól megvendégelte őket, azok közrefogták, átmentek Szloboda koresmáros udvarába az ökrökért és azok elhajtá-

sában segédkeztek Szakácsnak, ki ekkor már alaposan el volt ázva. A rét közepe táján a marhakereskedő lábait felmondták a szolgálatot, leheveredett az út mellé, hol elnyomta őt az álom. Az emberek magára hagyták. Hogy vajjon elvesztette-e a pénzt, vagy kísérői fosztották meg tőle, nem tudni. Az ügyet áttették a csendőrséghez.

A lakó bosszúja. Erdei Adolf érsekújvári cipőgyári munkás Krasznovszky István háztulajdonosnál lakott albérletben. Ezidei november 1-én más lakásba akart költözni, de Krasznovszky 20 koronás házbérléséért visszatartotta Erdei egész szobabútorát. Erdei többször megkísérelte, hogy a bútorokat elvihesse. E hó 5-én aztán az elkeseredett ember Krasznovszkyra rontott és leszúrta. A kés a tulajdonos tüdejébe hatolt. A gyilkos munkás a véres tett elkövetése után önként jelentkezett a rendőrségen.

Pánik a temetőben. Mindenszentek napján a póstyéni róm. kath. temetőben egy gyertyától tüzet fogott egy sírkoszorú. A tűz csakhamar tova terjedt a sírokon s rövid idő alatt mintegy negyven koszorút elhamvasztott. A temetőben hemzsegő közönség között óriási pánik támadt, mely csak azután esillapodott, amikor néhány bátor embernek sikerült a tüzet elfojtani.

Bosnyák tanfolyam Budapesten. A Magyar-Bosnyák-Hercegovinai Gazdasági Központ a keleti kereskedelmi akadémián bosnyák tanfolyamot szervezett, amelyre nemcsak kereskedelmi pályára induló ifjak iratkozhatnak be, hanem olyan önmálló kereskedők és kereskedelmi tisztviselők is, akik Boszniával üzleti összeköttetésben vannak, avagy ezután szándékoznak üzleti kapcsolatot létesíteni. A bosnyák tanfolyamon, a következő előadásokat lehet hallgatni: Bosznia nép és földrajza, Bosznia jogi és gazdasági viszonyai, Szerb horvát nyelv, Török nyelv. Bővebb felvilágosításokat a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara ad.

Korcsmai csendélet. Neumann Bernát lakási koresmárosnak október 31-én egy olyan vendége akadt Kovarik András vándor-órás személyében, aki nagy úri módon rendel — de fizetni nem akar. A koresmárosné a nem szívesen látott vendégnek — miután az az elfogyasztott étel és ital árát kiegyenlíteni nem akarta, — egyik óráját lefoglalta. Kovarik Andrást ez az önbíráskodás annyira kihozta sodrából, hogy egy keze ügyébe akadt vastárggyal, állítólag reszelővel, a koresmárosnéét összeszurkálta. A tettest a csendőrök bekísérték a galgócei kir. járásbírószákhöz.

Elvágta a nyakát. Nemeskürtön, halottak napján egy odavaló jómódú gazda, Muszki Jerolim, öngyilkossági szándékból beretvával elvágta a nyakát. A szerenestlent haldokolva hozták be a nyitrai kórházba. Hogy mi vitte rá a jómódú, törekvő gazdát végzetes tettének elkövetésére, nem tudni.

Eltűnt beteg. Baran József vágsellyei lakos október hó 13-án azzal távozott el hazulról, hogy sérvét valamelyik kórházban megoperáltatja. Napok multak el azóta, de a beteg életjelt nem adott magáról. Hozzá tartozói az összes környékbeli kórházakat bejárták, de sehol sem találták fel a beteget. Most a tornóci főbíróhoz fordultak, hogy köröztesse az eltűnt embert.

Balesetek. Lipótváron október 28-án áruakadás közben súlyos baleset érte az egyik fékezőt. A reggeli 3 óra 24 percek érkező 3561. számú gyorstehervonatnak egyik kocsijából vasgerendákat raktak ki a fékezők, miközben egy vasgerenda az egyik fékezőnek a kezét összezúzta. — Mokos János merőcei szolgálókat itatás közben fejébe rúgta egy ló. A szerenestlen embert súlyos sérülésével beszállították a nyitrai kórházba.

Le akarta ütni a szomszédját. Klenkó Mihály eleeskei lakos régóta rossz lábon állt szomszédjával, Halnás Vilmoossal. A civódás gyakori volt közöttük. A napokban egy ilyen összekocanás után Klenkó egy járomszöveget vett magához és éjnek idején beállított Halnáséhoz, agyonütéssel fenyegetvén meg őt. Tervét azonban nem hajthatta végre, mert Halnásnak sikerült ép bőrrel elmene-külnie. Az udvarnoki csendőrség gyilkossági kísérlet miatt Klenkót feljelentette a nyitrai ügyészségnél.

Feloldott zárlat. Galgóc környékén a sertésvész megszűnt. A hatóságok feloldották a sertésállományra elrendelt zárlatot. November 1-től a sertések felhajtása a vásárokra újból megengedett.

Eltűnt gazda. Viczena János vágsellyei lakos még a múlt hét folyamán eltávozott hazulról, állítólag Érsekújvárra, azzal a megjegyzéssel, hogy estére visszajön. Azóta napok multak, sőt egy hét is elmult, ge Viczena János nem tért vissza Vágsellyére. Hozzá tartozói azon hiszzenben vannak, hogy Viczena öngyilkos lett, mert az utóbbi időben búskomor lett és életuntágról panaszkodott. A környékbeli csendőrség az egész vidéken kutat az eltűnt gazda után.

A vigyázatlanság áldozata. Vigyázatlanságának áldozata lett mult szombaton délután Vollek Károly nyitrai szomszékbeli botosispán. A vasuti vágányon haladt kissé pitvókás állapotban, miközben a vonat elütötte. Egyik lábát elvágta a mozdony kereke, a fejét pedig megsebesítette. A sérültet a nagytapolesányi kórházba szállították.

Sztrájkoló trachomások. Furesa sztrájkoló értesülünk Érsekújvárról. A kórház trachomás beteget, kiket az ottani kórház igazgatósága — humánus szempontból — egy érsekújvári földbirtokos répatermésének eltakarítására kirendelt, hétfőn sztrájkba léptek állítólag azért, mert a kórházi igazgató betiltotta nekik munkából jövet a kórházzal szomszédos koresmába való járást és a pálinka élvezetét. A kórház vezetőségének azonban másnapra sikerült rávenni a betegeket a répatermelésük befejezésére.

Frakkos napszámok. Császtó, Vágújhely melletti községben Horvát Oszkár bérlőnek furesa ötlete támadt. Helyi munkás hiányában s hogy a répája ott ne vesszen a szántóföldön, fogta magát, felment Bécsbe és a hajléktalanok menhelyére beállított. Ott elmondotta, hogy nincs munkása a repakiszedésre s szeretné, ha a hajléktalanok közül egy csoport embert szerződtethetne erre a munkára. Csakhamar akadt 80 ember, a hajléktalan menhely söpredéke közül, aki Horvát bérlő ajánlatát elfogadta s a legközelebbi vonattal Vágújhelyre kiszállott. Alig hogy megérkezett a 80 naplopó s megtekintette a működési teret, nyomban elszökött közülük 76 és szétszóródott a szélrózsa minden irányában, mert ilyen munkát munkakerülők végezni nem fognak. E 76 kétes egzisztencia elárastotta az egész vidéket. Volt köztük akárhány frakkban és cilinderben, egyik lábán lakkeipő, másikon papucs, de ing már nem volt. Fehér mellény, gamásli, psortöltőny, raglán, ott minden ruhadarab képviselve volt. Ezen éhező koldusok a vidéken különböző bűneselekményeket követtek el. Kettő közülük a vasutállomáson tanácskozott egy „kis betörés” fölött. Ezeket nyomban elfogták. A többi, részben gyalog, koldulva ment vissza Bécsbe. Horvát ellen ezen kihágás miatt az eljárás meg lett indítva.

Drogéria megnyitás. Tisztelettel értesítjük Nyitra város és vidéke közönségét, hogy

Drogériánkat

Nyitrán, Tóth Vilmos utca 8. sz. alatt (a Szarvas szálló mellett) megnyitottuk.

Üzletünket, melyet fővárosi mintára rendeztünk be, dúsan felszereltük úgy pipere, mint háztartási, gazdasági és fényképészeti eikkel.

Személyesen vagy telefonon rendelt árut azonnal házhoz szállítunk. Vidéki megrendeléseket portómentesen, ingyen csomagolással küldünk.

Főtörekvésünk n. é. vevőinket és megrendelőinket a legjobban és legpontosabban kiszolgálni.

Nyitra város és vidéke n. é. közönségének becses támogatását kérve vagyunk kiváló tisztelettel

Irsai Weisz József és Társa

Etna drogéria vegyészeti és kosmetikai Laboratórium

Nyitra, Tóth Vilmos-utca 8.
Telefon Interurban 173.

164. 1-5.

Szökött katonák. A katonai hatóság Polák Ede farkashelyi illetőségű c. honvédtizedest, Hettes István vágkirályfai születésű, Jurkovic József óturai, Sztanecsek István vágmósóci, Sefesik János szotinafalvi és Weisz József verbói születésű tartalékos honvédeket szökevényekké nyilvánította. A szökött katonákat országszerte körözteszik.

Közgazdaság.

Üzleti élehetlenség.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület hivatalos lapjában nem régiben panaszkodta el egyik gazda, hogy mikor legutóbb Svajceban járt tenyészállatokat beszerezni, siementhalit teheneket és apaállatokat, egy-némelyik állomáson két-három Magyarországról származó borjúkkal telt vasuti kocsi fedezett fel. Az élelmes svajciek tehát innét viszik ki nagyrészt növendék korában azoknak az állatoknak, amelyeket felnőtt korukban mint eredeti svajci tenyészanyagot sóznak a magyar gazdák nyakába.

Igaz-e ez a dolog azt hirtelenbe megállapítani nem tudjuk. De hogy sok benne a valószínűség, azt számtalan hasonló példa erősíti meg. Így vagyunk pl. a komlóval is. A magyar komló nem kell a sörgyárosoknak, kénytelenek vagyunk kivinni a komlót Csehországba és az ottani piacon értékesíteni, amelyet természetesen a közvetítőktől a magyar sörgyárosok vesznek össze csehországi komló gyanánt. Így vagyunk az uborkával is. Znaim városát már évek óta Nagykőrös látja el uborkával, amit a znaimiak besavanyítanak s ötször annyi árért, mint ahogy a nyers terméket vették, eladják a magyar fogyasztónak. Beszéljünk-e arról, hogy mennyi magyar gyümölcs vándorol ki idegenbe, amely aztán cukrozottan, vagy befőtt formájában mégis csak visszakerül hozzánk, de természetesen a nyers anyagnak 5-6-szoros árért.

Mikor a tulipánmozgalom fénykorát élte, vajjon ki szállított nekünk a legtöbb tulipánjelvényt? Bécs városa! Pedig a tulipánjelvény valóságos kötelezvény számba ment, hogy annak a viselője esakis magyar ipareikket vásárol.

Ime ezek a példái az üzleti élehetlenségnek, értékesítési viszonyaink rendezetlenségének.

Mikor a balkán államok mozgolódnak kezdtek, egy esomó bolgárkertész hagyta itt az országot. Mi lett ennek a következménye? Az, hogy nagyobb városok piacain hirtelen felszökött a zöldség ára, sőt egynémely helyen valóságos zöldségszűrés üttött ki. Ha valami idegen nemzet fia hallaná ezt, a szemünk közé kacagna. Hát a magyar ember, a magyar gazda tényleg olyan élehetlen, hogy még a szántóföldjéből is egy idegen nemzetfia gyűjt vagyont?

Azt is tudja mindenki, hogy Magyarországon rengeteg paprika terem, de ha nekem, mint nagykereskedőnek szükségem volna egy vasuti kocsis rakomány paprikára, kénytelen lennék azt Bécsben megvenni.

A budapesti esemege üzletekben métermázsaszámra látunk tirolit almát, amelyért hihetetlen árakat kérnek a kereskedők. Vajjon nálunk nem terem elég alma? S a mi almánk nem eléggé finom, nincs olyan jó, mint a tirolit alma? Sokkal jobb, de a magyar élehetlenség úgy hozza magával, hogy mi mindent drágán veszünk és olcsón eladunk.

Vajjon mi ennek a következménye? Az, hogy napról-napra szegényedünk, ami természetes dolog is, mert aki többet költ, mint amennyit keres, annak előbb-utóbb tönkre kell mennie.

De hát vajjon hol keressünk erre a betegségre orvosságot?

A mi nézetünk szerint ezen a bajon nem segít más, mint a szervezkedés, a szövetkezés.

Az élıhetetlenség a gyengeségnek a jele. Márpedig a gyöngeségen másként segíteni, mint a szétforgácsolt apró erők tömörítésével, nem igen lehet.

Elsősorban a gazdaközöniséget kell alkalmas szervezetekbe tömöríteni, gazdakörökbe és szövetkezetekbe, amelyek unos-untalan szemé elé tárják, hogy mennyire beeses a magyar

földnek minden terméke. Gazdaköröket, szövetkezeteket kell minél nagyobb számba alakítani, amelyek megtanítják a népet a kereskedelmi alapismeretekre, a kétszer kettő négyre, amelyek világosan a szemé elé tárják azt a keserves utat, amit egy-egy terméknek meg kell tenni, amíg a termelőtől eljut a fogyasztóig. Ki kell nyitni igenis a nép szemét, nevelni kell a népet, alkossunk minél több olyan szervezetet, amelynek feladata az alsóbb társadalmi osztályok gazdasági nevelése.

Bizonylat.

Juhari Károly templomfestő remekül festette ki a frivaldnádasi róm. kath. templomot. Úgy is illett, mert Frivaldnádas bucsujáró hely, sok ember megfordul ottan. Kiválóan sikerültek a mennyezetten festett képek, melyek Szűz Mária örömeiből vannak véve, számra nézve tizenkettő. Nemesak a mennyezet, hanem az összes falak is sikeresen festvék. Mindenki, aki csak megszemléli a templomot, elragadtatással beszél annak szép kifestéséről. Juhari Károly megérdemli a pártolást, a főtisztelendő papság szives figyelmébe és pártolásába ajánlom őt.

Frivaldnádas, 1912. jan. 30-án.

Horváth Gyula
plébános.

167 1-1

ALKALMI VÉTEL!

30 db. Wertheim és Arnheim-féle rendszerű betörés s tűzmentes

PÉNZSZEKRENY

minden nagyságban féláron sürgősen eladó. Megtekinthető:

POLLÁK KÁROLY

csemege-üzletében és a városháza üzlethelyiségében.

Weisz Miksa, Nyitra.

157 3-4

Értesítés.

166. 1-1.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy 11 évi ittműködésünk után visszavonultunk az üzlet vezetésétől és az üzletet

Villányi és Duboviczky

uraknak adtuk át. — Amidőn tehát ez uton is hálás köszönetünket fejezzük ki azért a szeretetteljes, jóindulatu támogatásért, amelyben a nagyközönség részéről 11 évi ittműködésünk alatt részesülni szerencsénk volt, kérjük a n. é. közönséget, hogy ezt a jóindulatot jogutódainkra: Villányi és Duboviczky urakra is átruházzni kegyeskedjenek, mert meggyőződésünk, hogy az ő törekvésük is oda fog irányulni, hogy a n. é. közönség igényeit kielégítsék és a modern kor kívánalmainak minden tekintetben eleget tegyenek.

Kiváló tisztelettel: **PITZER & HAUSER.**

Értesítés.

167 1-1

Alulírottak mély tisztelettel hozzuk a n. é. közönség szives tudomására, hogy

Pitzer és Hauser

uraktól a „Hungária” nagyszállodát átvettük, melyet eddigi jó hírnevéhez méltóan a n. é. közönség teljes megelégedésére kívánunk tovább vezetni és ehhez a nagyközönség szives támogatása és jóindulatu pártfogásáért esedezvény vagyunk kiténő tisztelettel

VILLÁNYI & DUBOVICZKY szállodások

Nagysád!

ha háztartását praktikusán és takarékosan akarja vezetni, akkor nem nélkülözheti a magyar asszonyok népszerű közlönyét, a Körthy Emilné szerkesztésében 19 év óta megjelenő „HAZTARTÁS”-t. Ha ennek a kiváló folyóiratnak hasznos tanácsait követi, akkor büszkén mondhatja majd vendégeinek:

a lakásom

berendezésétől a háztartásomban található utolsó szegig a „Háztartás” jó tanácsai figyelembe vételével vannak gondozva. Ha még nem ismerne ezt a pompás folyóiratot, kérjen mielőbb ingyenes mutatószámot a „Háztartás” kiadóhivatalától, Budapest, VI.,

Eötvös-utca 36.

Ha most felévre 6 koronával előfizet a „Háztartás”-ra akkor teljesen ingyen és bérmentve kapja meg a HAZTARTÁS KÖNYVTÁRA most megjelent pompás 20 kötetű, mely izlésesen kiállított könyvek valóságos kincsésbányája minden művelt és modern háziasszonynak.

Van szerencsém értesíteni a n. é. hölgyközönséget, hogy a legújabb párisi divat szerint, dús választékú

női divatárú

üzletemet

f. évi augusztus hó 1-től Engel József-féle házba (Telegdy-utca 4. szám alá) helyeztem át.

Spanyár A.
női divatárú üzlet.

138. 9-19.

Ajánlok téli finom

vajkörtét

érik novemberben és decemberben
5 kilós postakosárban
gondosan csomagolva 4.— korona.

Renet almák

eper, bőr és parmen fajokban
5 kilós postakosárban
gondosan csomagolva 3.— korona.

Finom palackborok

1 nagy palack Zobor-gyöngye K 1.30
1 nagy palack Burgundi vörös K 1.40

Üres palackokat 10 fillérért vissza veszek.

Pécs Ede Nyitrán

kereskedő és szőlőbirtokos. 142 27-52

TELEFON
SZÁM: 66

„ASBEST” tetőpala egyedüli elárusítója Nyitrán

TELEFON
SZÁM: 66

Répvillák, trágyavillák, vakarók, eke-vasárú, rudvas, tengelyek, ökörpatkók, mindenféle vasáru, vasalások, fedőlemez, kátrány, cement, gipsz, izolér lemez, stukatornád, cylinder és gépolaj. Chamotte-tégla és liszt állandóan nagy mennyiségben raktáron. Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.
LINKENBERG JÓZSEF vaskereskedése és építőanyagok raktára, NYITRA.

160. 3-13.

KÖHÖGÉS

rekedtség és
hurut ellen ::
nincs jobb a

**RÉTHY-féle
pemetefű
cukorkánál**

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a „RÉTHY” név.

I doboz ára 60 fill.
Nagy doboz I kor.
Mindenütt kapható

151 3-4

WEIGL ANTAL

PAPI- ÉS POLGÁRI RUHAKÉSZÍTŐ
NYITRÁN, MEGYEHÁZ-UTCA.

Ajánlja dús raktárát angol és hazai gyártású szövetekből és mindennemű

szőrmékből.

Készít úgy egyházi mint világi urak részére őszi és tavaszi

felöltőket,

téli és nyári idényre divatos

öltönyöket,

továbbá: reverendákat,
cimadákat, biretumokat,
mucetumokat, bundákat

stb. izlésesen, pontosan és
a legjutányosabb áron.

Vidéki rendeléseket pontosan és
a lehető leggyorsabban eszközöl.

15 43-52.

JANKELA JÓZSEF

:: épület- és ::
díszmű-bádogos

Készít és raktáron tart konyhaberendezéseket, zománcozott kék edényeket, fürdőkádakat, angol szobaclosetteket, szabadalmazott John-féle kéménytoldókat és mosógépeket, stb. stb. Elvállal házbefedéseket házi villanycsengők felszerelését, villámhárítókat, vízvezetékek felszerelését és javítását, fekvő- és lógócsatornákat stb. stb. pontosan és mérsékelt áron. ::::

Nyitra, Hid-u. 14.

(41 39-52)

Hirdetések

a „NYITRAMEGYEI SZEMLE” számára igen jutányos áron felvételnek Nyitrán, Huszár István úr könyv- és papírkereskedésében, — ugyanitt a lapra is elő lehet fizetni.

WALTHERR GIDA

katholikus cég, az arany érdemkereszt tulajd.

üvegfestészete

Telefon 70-01. Velencei és üveg mozaik intézete Telefon 70-01.

Budapest, VIII., Conti-utca 25.

Készít művészi kivitelű festett

TEMPLOMABLAKOKAT

66. 45-52.

velencei és üveg mozaikot a leg-
egyszerűbbtől a leggazdagabb
kivitelig jutányos áruk mellett.

1909. évben készült munkák:

Veszprémi székesegyház 32 ablak. — Hódásági templom Bács m. 15 nagy ablak. — Szigetvári templom 10 ablak. — Sátoraljujhely 8 nagy ablak. — Sárospataki főtemplom 12 nagy ablak. — Szabadkai, Pécsi, Bártfai és Kóhalmi Szent Ferenc-rendi templomokban 47 nagy ablak. — Budapesti örökimádási templom 4 nagy ablak és 28 kisebb szőnyeg ablak. — Továbbá a Tornyosi, Németprónai és Trencsényi templom festett ablakai.

Színes mintarajzokat díjmentesen küldök. :: ::

Számos kitüntetés és elismerés a készített munkák után.
Kívánatra költségmentesen a helyszínre utazom.

Telefonszám 144. **STÖCKER JENŐ PUSKAMŰVES** Telefonszám 144.
kir. törvényszéki hites fegyverszakértő
NYITRA, TÓTH VILMOS-UTCA 28. SZÁM.

Ajánlja a legmegbízhatóbb elsőrangú vadászfegyvereit. Képviselete: a Cogswell & Harrison London, Clabrough & Johnstone Birmingham, J. Springer's Erben cs. kir. kamarai szállítók Wien, J. B. Rongé

files Liège, Gustav Genschow & Co. Berlin világhírű gyártmányoknak.

Duplacsövű Lancaster vadászfegyver alsó kulccsal 34. — koronától, ugyanaz Toplever zárral (kakas közötti kulccsal) 42. — koronától feljebb. Browning seretes önműködő 5 lövetű fegyver cal. 12 és 16 öbben eredeti gyári áron 210. — korona.

„Steyr”, „Browning”, „Clement”, „Pieper” automatikus 7 és 8 lövetű pisztolyok eredeti gyári árakban: cal. 6-35 m/m 45 k, 7-65 m/m 50 k, 9 m/m 75 k. Revolverek 6 lövetű 5 k. Flobert fegyverek 14 kor.-tól, flobert pisztolyok 2.40 kor.-tól feljebb.

Azonkívül mindennemű fegyverek, vadászati és sportcikket, löszerek stb. nagy választékban. Fegyvereim általam pontosan vannak belöve, 2 évi jótállás minden fegyverért.

Töltött füstös és füstnélküli töltények Kropatschek fegyver használt minden öbnagyságban naponta frissen töltve. 8 lövetű cal. 11-2 24 korona.

Villany zseblámpák 2 kor. 40 fillértől, öngyújtók 1. — koronától feljebb nagy választékban kaphatók. 137 9-52

Kitüntette az Orsz. Iparegyesület nagy ezüst érmével és dicsérető oklevelével 1903.

SULGÁN ANDRÁS DIVATCIPÉSZ ÉS BÖRKERESKEDŐ

0000 NYITRÁN, VÁRMEGYEHÁZ-UTCA 7. SZÁM. 0000

Telefon szám: 144.

156. 4-0.

Telefon szám: 144.

A nagyérdemű közönség figyelmét bátor vagyok felhívni az üzletben kiállított saját készítésű, elsőrendű cipő gyártmányaimra. Dacára a most mindenütt uralkodó drágaságnak, nagyban végzett bevásárlásaim folytán abban a helyzetben vagyok, hogy elsőrendű

férfi divat cipőket 14 kor.-tól 18 koronáig

női divat cipőket 12 kor.-tól 18 koronáig

szállíthatok. — A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri,

kiváló tisztelettel **Sulgán András** divatcipész, bőrkereskedő.